

บทความวิชาการเกษตรเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

ฝ่ายวิทยุการเกษตร สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร. 02-5798511 โทรสาร 02-5793927

เรียบเรียงโดย นางสาวศิวาพร คงมีทรัพย์

รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร

เรื่อง สศท.3 เผยผลศึกษา “ฟางข้าว” จ.อุดรธานี วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่น่าจับตา

ตามแนวทาง BCG Model

ออกอากาศ วันศุกร์ที่ 3 พฤศจิกายน 2566

สวัสดีค่ะ คุณผู้ฟังขอต้อนรับเข้าสู่รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ในระบบ เอ.เอ็ม ความถี่ 1,386 กิโลเฮิร์ต เวลา 18.30 – 19.00 น. สำหรับรายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกรในวันนี้นำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหว เรื่อง สศท.3 เผยผลศึกษา “ฟางข้าว” จ.อุดรธานี วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่น่าจับตา ตามแนวทาง BCG Model ขอเชิญติดตามรับฟังได้เลยค่ะ

นางสาวอุษา โทณผลิน ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 อุดรธานี (สศท.3) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยว่า ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ผลักดันการใช้ทรัพยากรในภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน ตามแนวทาง BCG Model (Bio Circular Green Economy) โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งในแง่ของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ที่สำคัญและมีปริมาณมาก คือ “ฟางข้าว” โดยข้อมูลปี 2565 (ข้อมูลจากกรมพัฒนาที่ดิน และ สศก.) พบว่า ประเทศไทยมีปริมาณฟางข้าวทั้งหมด 27.05 ล้านตัน ซึ่งจังหวัดอุดรธานีเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ จึงเป็นแหล่งที่เกิดฟางข้าวปริมาณมาก มีปริมาณฟางข้าว 856,752 ตัน

จากการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็น เรื่อง การจัดการโซ่อุปทาน และแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร กรณีศึกษาฟางข้าว เมื่อช่วงเดือนกรกฎาคม 2566 ที่ผ่านมา โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 เป็นประธาน ซึ่ง สศท.3 ในฐานะหน่วยงานหลักผู้รับผิดชอบได้จัดประชุมเพื่อร่วมกันระดมความคิดเห็นและหาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการฟางข้าว โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อุดรธานี สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี ศูนย์วิจัยข้าวอุดรธานี ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอุดรธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี รวมถึงเกษตรกรในพื้นที่ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฟางข้าว

สำหรับการใช้ประโยชน์และการลดต้นทุนจากฟางข้าวในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้ใช้ประโยชน์สินค้าฟางข้าวประกอบด้วย 5 กลุ่ม คือ 1) ผู้เลี้ยงปศุสัตว์ จากข้อมูลปศุสัตว์ในประเทศไทย 2566 จังหวัดอุดรธานี มีจำนวนโคเนื้อ

กระบือ และโคนม รวมกว่า 267,539 ตัว ผู้เลี้ยงรับซื้อสินค้าฟางข้าวอัดก้อน ร้อยละ 32.27 ของผลผลิตทั้งหมด เมื่อนำฟางข้าวมาใช้เป็นอาหารในการเลี้ยงปศุสัตว์เปรียบเทียบกับการใช้หญ้าแพงโกล่าหรืออาหารหยาบ (TMR 16%) สามารถช่วยลดต้นทุนการเลี้ยงโคนเนื้อและกระบือได้ 15.79 บาท/ตัว/วัน (ลดลงร้อยละ 52.63) และลดต้นทุนการเลี้ยงโคนมได้ 28.96 บาท/ตัว/วัน (ลดลงร้อยละ 48.27) 2) ผู้เพาะเห็ด รับซื้อสินค้าฟางข้าวอัดก้อน ร้อยละ 0.95 ของผลผลิตทั้งหมด ใช้ในการเพาะเห็ดเปรียบเทียบกับการใช้เปลือกมันสำปะหลังสามารถลดต้นทุนได้ 2,965 บาท/ปี (ลดลงร้อยละ 24.71) 3) ผู้เพาะเลี้ยงประมง รับซื้อสินค้าฟางข้าวอัดก้อน ร้อยละ 0.64 ของผลผลิตทั้งหมด ใช้เป็นอาหารปลาเปรียบเทียบกับการใช้อาหารปลาสำเร็จรูปสามารถลดต้นทุนได้ 13,843.20 บาท/ไร่/รุ่น (ลดลงร้อยละ 62.40) 4) ผู้ผลิตปุ๋ย รับซื้อสินค้าฟางอัดก้อน ร้อยละ 0.32 ของผลผลิตทั้งหมด ใช้ประโยชน์ในการผลิตปุ๋ยเปรียบเทียบกับปุ๋ยอินทรีย์สามารถลดต้นทุนได้ 305 บาท/ไร่/รอบการผลิต (ลดลงร้อยละ 30.50) และ 5) เกษตรกรเป็นผู้ใช้ประโยชน์โดยตรง โดยการเก็บฟางข้าวที่อัดก้อนไว้ใช้ประโยชน์เอง ร้อยละ 48.56 ของผลผลิตทั้งหมด และไถกลบในนาข้าว ร้อยละ 17.26 ของผลผลิตทั้งหมด

ด้านแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการฟางข้าว ได้แก่ 1) ส่งเสริมความรู้ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ในการวางแผนการจัดการฟางข้าว ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่า และการบริหารคลังสินค้า 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการซื้อขายฟางข้าวร่วมกัน เพื่อช่วยลดต้นทุนการจัดการและการขนส่งฟางข้าว 3) สนับสนุนเครื่องจักร เทคโนโลยี/นวัตกรรมใหม่ ๆ ในด้านการผลิต การพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์เดิมที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อลดข้อจำกัดของความพร้อมด้านเงินลงทุน ลดปัญหาด้านแรงงานการเกษตรที่ขาดแคลน และ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดเก็บรักษา เช่น โกดังเก็บฟาง และ วัสดุอุปกรณ์ การขนส่งสินค้าฟางข้าว เช่น เทรลเลอร์ ลากพ่วง เพื่อรองรับ การขยายตัวของตลาดฟางข้าว และป้องกันผลกระทบจากสภาพอากาศที่แปรปรวนหรือภัยธรรมชาติ

“ทั้งนี้ หากคิดในแง่ของการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัดอุดรธานี สศท.3 พบว่า จังหวัดอุดรธานี มีปริมาณฟางข้าว 856,752 ตัน ซึ่งหากคำนวณจากสัดส่วนที่เกษตรกรมีการซื้อขายฟางข้าวร้อยละ 34.18 จะพบว่า สามารถสร้างมูลค่าให้กับเกษตรกรและจังหวัดกว่า 586 ล้านบาท (ราคาที่เกษตรกรขายเฉลี่ย 30 บาท/ก้อน ฟางข้าวมีน้ำหนักเฉลี่ย 15 กิโลกรัม/ก้อน) ภายหลังจากนี้ ผลการสำรวจและผลการระดมความคิดเห็นดังกล่าว สศท.3 จะนำข้อมูลไปประกอบการจัดทำงานวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง การศึกษาการจัดการโซ่อุปทาน และแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร กรณีศึกษา ฟางข้าว ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยและประเมิน สศก. เพื่อขอความเห็นชอบและจะเผยแพร่งานวิจัยฉบับสมบูรณ์ทาง www.oae.go.th และ www.zone3.oae.go.th ในช่วงปี 2567 โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตรกร และผู้ประกอบการ รวมถึงผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์และวางแผน การบริหารจัดการฟางข้าวต่อไป หากท่านใดสนใจข้อมูลเชิงลึกของงานวิจัยสามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ สศท.3 ได้ที่เบอร์โทร 0 4229 2557 หรืออีเมล zone3@oae.go.th” ผู้อำนวยการ สศท.3 กล่าวทิ้งท้าย

ราคาที่เกี่ยวข้องกรขายได้ทั่วประเทศ

ข้าว

ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลินาปี เฉลี่ยตันละ 14,616 บาท สัปดาห์ก่อน 14,835 บาท

ข้าวเปลือกความชื้น 15% เฉลี่ยตันละ 11,808 บาท สัปดาห์ก่อน 12,986 บาท

ข้าวโพด

ข้าวโพดความชื้นไม่เกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 9.14 บาท สัปดาห์ก่อน 9.19 บาท

ข้าวโพดความชื้นเกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.26 บาท สัปดาห์ก่อน 7.29 บาท

ถั่วเหลือง

ถั่วเหลืองชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 22.74 บาท สัปดาห์ก่อน 20.81 บาท

ถั่วลิสง

ถั่วลิสงทั้งเปลือกแห้ง สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 56.72 บาท สัปดาห์ก่อน 39.93 บาท

ถั่วลิสงทั้งเปลือกสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 30.89 บาท สัปดาห์ก่อน 27.72 บาท

ถั่วเขียว

ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่ชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 23.75 บาท สัปดาห์ก่อน 25.00 บาท

ถั่วเขียวผิวเมล็ดเล็กคละ สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ปาล์มน้ำมัน

ผลปาล์มทั้งทะลาย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 5.59 บาท สัปดาห์ก่อน 5.46 บาท

มันสำปะหลัง

หัวมันสำปะหลังสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 2.84 บาท สัปดาห์ก่อน 2.78 บาท

มันเส้น

มันเส้น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 7.15 บาท สัปดาห์ก่อน 7.12 บาท

ไหม

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 1 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 2,112 บาท สัปดาห์ก่อน 1,941 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 2 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,481 บาท สัปดาห์ก่อน 1,408 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 908 บาท ราคาทรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

สับปะรด

สับปะรดโรงงาน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 9.87 บาท สัปดาห์ก่อน 9.66 บาท

สับปะรดบริโภค สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 13.74 บาท สัปดาห์ก่อน 13.59 บาท

ยางพารา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 1 สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 2 สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 50.76 บาท สัปดาห์ก่อน 48.65 บาท

ยางก้อนคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 24.09 บาท สัปดาห์ก่อน 23.49 บาท

เศษยางคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 22.34 บาท สัปดาห์ก่อน 21.37 บาท

น้ำยางสดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 48.31 บาท สัปดาห์ก่อน 45.49 บาท

ราคาสินค้าปศุสัตว์

สุกร

สุกรน้ำหนัก 100 ก.ก.ขึ้นไป สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 63.64 บาท สัปดาห์ก่อน 64.09 บาท

ไก่เนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 40.31 บาท ราคาทรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

ไข่ไก่

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 369 บาท ราคาทรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

ไข่เป็ด

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 405 บาท สัปดาห์ก่อน 406 บาท

โคเนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 88.14 บาท สัปดาห์ก่อน 88.82 บาท

กระป๋อง

ราคาเฉลี่ยทั้งประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 65.79 บาท สัปดาห์ก่อน 67.18 บาท

ราคาสินค้าประมง

ปลาตุ๋นบึกก้อย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 62.02 บาท สัปดาห์ก่อน 63.96 บาท

ปลาช่อน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 79.12 บาท สัปดาห์ก่อน 79.97 บาท

กุ้งขาวแวนนาไม สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 118.80 บาท สัปดาห์ก่อน 108.90 บาท

ปลาทู สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 72.16 บาท สัปดาห์ก่อน 69.20 บาท

ปลาหมึกกระดอง สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ปลาเป็ด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.05 บาท สัปดาห์ก่อน 7.17 บาท

ปลาป่น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 42.00 บาท สัปดาห์ก่อน 42.20 บาท

จากกันวันนี้ฝากประชาสัมพันธ์ข่าวสารของศูนย์บริการร่วมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเปิดให้บริการข้อมูล/ข่าวสาร และรับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งเป็นจุดรับบริการที่รวมงานบริการหลายประเภท จากหลายหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการยื่นรับบริการต่าง ๆ ได้ที่จุดรับเรื่องเพียงจุดเดียว โดยเราให้บริการข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านการเกษตร ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลข่าวสาร ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ข้อมูลรายงานการสรุปสถานการณ์น้ำรายวัน เป็นต้น โดยทุกท่านสามารถติดต่อได้หลายช่องทางที่

- Call Center 1170
- เว็บไซต์ www.moac.go.th/builder/service/
- อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์ : 0-2281-5955 หรือ 0-2281-5884

ขอขอบคุณ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 อุตรธานี เรื่อง สศท.3 เผยผลศึกษา “ฟางข้าว” จ.อุตรธานี วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่น่าจับตา ตามแนวทาง BCG Model และสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ราคาสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่รายงานให้เราได้ทราบกันในสัปดาห์นี้ด้วยค่ะ และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ที่กรุณาเป็นสื่อกลางให้เราได้พบกันทุกสัปดาห์

สำหรับวันนี้เวลาของเราได้หมดลงแล้ว หากคุณผู้ฟังท่านใดต้องการ ติดต่อสอบถามข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตร สามารถติดต่อได้ที่ ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร ทางเบอร์โทรศัพท์ 02-561-2870 หรือติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวได้ที่เว็บไซต์ สศก. www.oae.go.th / Fanpage Facebook เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน

และอีกหนึ่งช่องทาง เพื่อร่วมติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรผ่าน line@ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร โดยคุณผู้ฟังสามารถเพิ่มเราเป็นเพื่อนได้โดยค้นหา ID Line : @oaenews เพียงเท่านี้คุณผู้ฟังก็สามารถติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรได้อย่างทันสถานการณ์ สำหรับวันนี้เวลาของรายการหมดแล้ว พบกันใหม่สัปดาห์หน้า สวัสดีค่ะ